

Hanna Filipkowska

Symbol naczelny "Popiołów" Żeromskiego, Jerzy Paszek, "Pamiętnik Literacki" R. LXII (1971) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/43, 204

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ WAŃCZOWSKI Marian: Muzyka i jej funkcje w "Róży" Stefana Żeromskiego. "Acta Universitatis Wratislaviensis. N° 150. Prace Literackie". XIII. Oss. Wrocław 1971, s.133-155.

Autor podejmuje polemikę z tymi interpretacjami "Sprawy szóstej" dramatu, które przypisywały jej sens wyłącznie pesymistyczny: wskazuje na motywy optymistycznej wiary w człowieka, zawarte w wypowiedziach głoszących wartość sztuki, a pojawiających się zarówno w didaskaliach, jak w kwestiach bohaterów "Róży". Na podstawie analizy tych wypowiedzi stwierdza, że Żeromski odnajduje w muzyce wartości nie tylko estetyczne, ale i moralne, czyniąc ją akompaniamentem ludzkich przeżyć i uczuć oraz przypisując jej wpływ na kształtowanie się postaw życiowych.

BP/43

H.F.

/II/ PASZEK Jerzy: Symbol naczelny "Popiołów" Żeromskiego. "Pamiętnik Literacki" R. LXII:1971 z. 3 s. 51-84.

Tytuł "Popiołów" jest, zdaniem autora, wielką metaforą, wieloplanowym symbolem, który pełni rolę klamry łączącej różne treści i plany utworu. Tezę swą dokumentuje argumentami strukturalnymi i stylistycznymi. Zestawia "Popioły" z wcześniejszymi utworami pisarza o podobnej kompozycji, poddaje badaniu stylistycznemu metafory zawarte w tych utworach, dokonuje analizy partii "Popiołów", w których wyraz tytułowy ma znaczenie metaforyczne, wreszcie konfrontuje tytuł powieści z tytułami wybranych powieści polskich i obcych przełomu XIX i XX w.

BP/43

H.F.